```
$ 00P 02
$ Nizovi i matrice
```

Name: Ognjen Milinković[†] Date: 8. mart 2021.

[†]ognjen_milinkovic@matf.bg.ac.rs

```
§ Sadržaj
```

1. Nizovi

Struktura niz Nizovi u javi - primeri java.util.Arrays

2. Matrice

Realizacija matrice Matrice u javi - primeri

[~]\$_

1. Nizovi

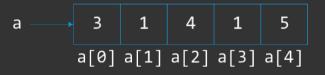
Struktura niz Nizovi u javi - primeri java.util.Arrays

2. Matrice

Realizacija matrice Matrice u javi - primeri

§ Šta je niz?

- > Struktura podataka
- > Omogućava slučajan pristup (eng. random access)
- > Susedni elementi niza se u memoriji nalaze na susednim pozicijama

[1. Nizovi]\$ _ [4/28]

§ Dobre strane

- > Pristup proizvoljnom elementu
- > Lako se kešira
- > Iteracija kroz strukturu je izuzetno brza (keširanje i lokalnost suseda)

[1. Nizovi]\$ _ [5/28]

§ Loše strane

- Zahteva uniforman blok memorije
 - * Nekada teško naći usled fragmentacije memorije
- > Operacije dodavanja¹ i brisanja su skupe
 - 1. Alokacija (potencijalno velikog) bloka memorije
 - 2. Kopiranje originalnog niza u novi blok
 - 3. Primena traženog ažuriranja

¹Možemo implementirati vremenski efikasnije uz alokaciju većeg prostora

§ Adresiranje

> Najčešće sintaksa za niz a za element na poziciji i izgleda:

int x = a[i]

- > operator [] računa adresu elementa na poziciji i koji potom vraća
- > C++ omogućava da definišemo sopstveni operator indeksiranja

[1. Nizovi]\$ _ [7/28]

§ Adresiranje - kako izračunati adresu?

Neka je:

- > iaddr adresa i-tog elementa koji želimo
- > a adresa početka niza
- > i indeks elementa koji želimo (indeksiramo od 0)
- > T tip elemenata koji su u nizu
- > sizeof funkcija ili operator koji nam vraća veličinu tipa T u bajtovima Onda slučajni pristup elementu dobijamo računanjem po formuli:
 - > iaddr = a + i*sizeof(T)

```
§ Pravljenje niza
```

```
U javi postoje dva načina da se napravi niz dužine n

1. int[] a = new int[n]
```

2. int a[] = new int[n]

> Niz možemo inicijalizovati na sledeći način:

```
int[] a = {10, 20, 42, 99};
```

[10/28]

§ Podrazumevana vrednost - Java standard

Java standard kaže:

- > Each class variable, instance variable, or array component is initialized with a default value when it is created (§15.9, §15.10).
- > For type int, the default value is zero, that is, 0.

Više o temi na adresi:

> docs.oracle.com/javase/specs/jls/se7/html/jls-4.html#jls-4.12.5

```
§ Primer 1
```

```
public static void main(String[] args) {
   int[] a = new int[4];
   a[0] = 10;
   a[1] = 20;
   a[2] = 42;
   a[3] = 99;
   System.out.println("Duzina niza: " + a.length);
}
```

[1. Nizovi]\$ _ [12/28]

```
§ Primer 2
```

```
public static void main(String[] args) {
   int[] a = {10, 20, 42, 99};
   System.out.println("Duzina niza: " + a.length);
}
```

```
§ Ispis niza - for
```

```
> Možemo koristiti standardnu for petlju
> Dužinu niza dobijamo sa a.length
  public static void main(String[] args) {
      int [] a = \{10, 20, 42, 99\}:
      for (int i = 0; i < a.length; i++)
          System.out.print(a[i] + " ");
      System.out.println();
```

```
§ Ispis niza - foreach
  > Java poseduje i foreach petlju (JDK 1.5)
  > Koristi ključnu reč for
  > Oslobađa nas indeksiranja i brige o dužini strukture
  > Indeksirajuće for petlje se retko koriste u praksi
    public static void main(String ☐ args) {
        int [] a = \{10, 20, 42, 99\};
        for (int element: a)
            System.out.print(element + " ");
```

System.out.println();

```
§ Prenos niza funkciji
```

```
static double sumiraj(double[] a) {
    double sum = 0:
    for (int i = 0; i < a.length; i++)
        sum += a[i]:
    return sum;
public static void main(String[] args) {
    double a = \{10.1, 23.5, 42.42, 99\};
    System.out.println("Suma: " + sumiraj(a));
```

```
§ Vraćanje niza iz funkcije
    static int □ obrni(int □ a) {
        int[] tmp = new tmp[a.length];
        for (int i = 0; i < a.length; i++)
            tmp[i] = a[a.length-1-i];
        return tmp;
    public static void main(String[] args) {
        int[] a = {10, 20, 42, 99};
        int[] b = obrni(a):
        for (int e: a)
            System.out.print(e + " ");
```

```
§ java.util.Arrays
```

- > Sadrži veliki broj statičkih funkcija za rad sa nizovima
- > Funkcije za sortiranje, pretragu, poređenje...
- > Pogledati okačene primere

```
public static void main(String[] args) {
    int[] a = {3, 1, 4, 1, 5, 9, 2, 6, 5};
    Arrays.sort(a);
    for (int e: a)
        System.out.print(e + " ");
    System.out.println();
}
```

§ Pročitati

- > www.tutorialspoint.com/java/java_arrays.htm
- > www.tutorialspoint.com/java/util/java_util_arrays.htm

1. Nizovi

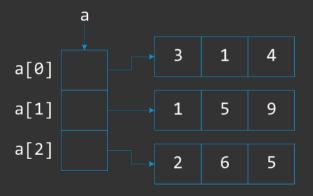
Struktura niz Nizovi u javi - primeri java.util.Arrays

2. Matrice

Realizacija matrice Matrice u javi - primeri

§ Matrice

> Realizujemo kao niz nizova²

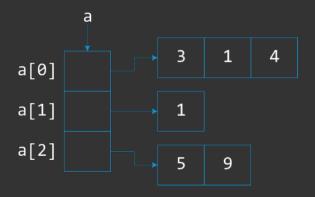

[2. Matrice]\$ _

²Da li vidimo neku pravilnost u brojevima?

§ Matrice

> Možemo praviti zabavne konstrukcije - npr. testerasti niz (eng. jagged array)

[2. Matrice]\$ _

```
§ Pitanja
```

U primeru sa prethodnog slajda:

> Šta označava a[0]?

```
§ Pitanja
```

 ${\tt U}$ primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz duzine

```
§ Pitanja
```

U primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz dužine 3
- > Šta označava a[0][2]?

U primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz dužine 3
- > Šta označava a[0][2]?
- > // int vrednosti 4

U primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz dužine 3
- > Šta označava a[0][2]?
- > // int vrednosti 4
- > Šta označava a.length?

U primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz dužine 3
- > Šta označava a[0][2]?
- > // int vrednosti 4
- > Šta označava a.length?
- > // broj vrsti matrice a koji je jednak

U primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz dužine 3
- > Šta označava a[0][2]?
- > // int vrednosti 4
- > Šta označava a.length?
- > // broj vrsti matrice a koji je jednak 3
- > Šta označava a[2].length?

U primeru sa prethodnog slajda:

- > Šta označava a[0]?
- > // Niz dužine 3
- > Šta označava a[0][2]?
- > // int vrednosti 4
- > Šta označava a.length?
- > // broj vrsti matrice a koji je jednak 3
- > Šta označava a[2].length?
- > // broj kolona u vrsti 2 matrice a koji je jednak 2

```
public static void main(String[] args) {
    int[][] a = new int[3][3]:
    a[0][0] = 3; a[0][1] = 1; a[0][2] = 4;
    a[1][0] = 1; a[1][1] = 5; a[1][2] = 9;
    a[2][0] = 2: a[2][1] = 6: a[2][2] = 5:
    for (int i = 0; i < a.length; i++) {
        for (int j = 0; j < a[i].length; j++)
            System.out.print(a[i][j] + " ");
        System.out.println();
```

```
public static void main(String[] args) {
    int [][] a = {
        \{3, 1, 4\},\
        {1, 5, 9}.
        {2, 6, 5}
    };
    for (int i = 0; i < a.length; i++) {
        for (int j = 0; j < a[i].length; j++)
            System.out.print(a[i][j] + " ");
        System.out.println();
```

```
static void ispisi(int[][] a) {
    for (int i = 0; i < a.length; i++) {
        for (int j = 0; j < a[i].length; j++)
            System.out.print(a[i][j] + " ");
        System.out.println();
public static void main(String[] args) {
    int[][] a = \{ \{3, 1, 4\}, \{1, 5, 9\}, \{2, 6, 5\} \};
    ispisi(a);
```

```
static int[][] generisi() {
    int[][] tmp = { {3, 1, 4}, {1, 5, 9}, {2, 6, 5} };
    return tmp;
}

public static void main(String[] args) {
    int[][] a = generisi();
    ispisi(a); // sa prethodnog slajda
}
```

Zahvalnica

Ovu prezentaciju je napravio kolega Nemanja Mićović. Hvala kolegi Mićoviću što se saglasio da koristimo ovu prezentaciju.